

dog bemærke, at jeg ikke finder mig særdeles tiltalt af den Bei, som han har valgt, den saakaldte flesvigste, thi jeg tror, at den er belempret med endel Misligheder og uheldige Bestemmelser, og tillige, at den kræver en Del Tillægsbestemmelser, for blot at kunne svare til, hvad der har været Brug i Slesvig. Men jeg spør til, at den har været brugt og prøvet under Forhold, der ere høist forskjellige fra vore kirkelige Forhold. Jeg har som sagt ikke særligt Noget tilovers for dette Forslag, og jeg vil oprigtig sige, at det ogsaa er af den Grund, at efter min Mening vil, naar denne Valgmaade anvendes, den virkelige Træng og de virkelige Ønsker i Menigheden faae mindre Indflydelse. De ærede Herrer kunne jo, om de ville, betragte det som en Talemaade, men jeg er overbevist om, at en stor Del af dem vide, at det for mig er meget mere end en Talemaade, naar jeg siger, at, naar der i en Menighed efter prøvet Kjendskab til den Paagjældendes Personlighed er en virkelig Træng til at faae ham til Præst, saa ligger det mig i høieste Grad paa Hjerte, at finde en Bei, ad hvilken Menighedens Ønske kan opfyldes; men jeg siger, at dette har mindre Udseende til at kunne ske ved det sidste af disse Forslag end Regjeringens Forslag, som kom fra Kirkekommissionen. Naar man siger, at man jo kan kombinere begge Forslagene, saaledes som Forslagsstilleren har sagt, og at man, naar man ikke vil gaa efter det ene, kan følge det andet, saa er dette dog vistnok en ganske ny og eiendommelig Bei at gaa, som jeg ikke ubetinget kan slutte mig til; men jeg vil dog sige, at dette er Noget, der kan være Gjenstand for Bevøelse; der var da visse Bestemmelser, der maatte tages, men jeg tror, at det vilde have den Mislighed, at Embedenes Besættelse vilde trække ud i overmaade lang Tid, hvad der af forskjellige Grunde ikke er ønskeligt. Vel ser jeg, at der er flere Bestemmelser i Lovforslaget, der søge at afgive Grundlaget for en Smødefommen i saa Henseende, og det er altsaa Noget, der kan være Gjenstand for Forhandling. Men helt anderledes maatte jeg stille mig, naar der fremsættes et Forslag som det her foreliggende for mig, og man siger: her er et Forslag, som vi har faaet Majoritet for, og vi forlange af Kirkeministeren, at han skal sige, om han er kommen til at kunne gaa ind paa det; thi saa siger jeg: Sel er ikke kommen til at kunne gaa ind paa det, men jeg stiller mig overfor det paa samme Maade som tidligere.

Berg: Det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) sagde, at det var aldeles umuligt at faae dette Lovforslag gennemført, thi Regjeringen og Landstinget vilde ikke gaa den Bei. Han har ved denne Udtalelse i Korthed opstillet for os sin politiske Katekismus nemlig: „Regjeringen og Landstinget ere almægtige, Folkethinget afmægtigt. Hvad Folket i sit

store Flertal vil og efter nøie og alvorlig Bevøelse giver tilkjende ved Valgene, har ikke noget at betyde. Det kan ikke hjælpe, at vi tale om at ville gjenneføre det, thi det er umuligt, men hvad Landstinget og den til en vis bestemt Tid tilstedeværende Regjering vil, det er det, der er det Bestemmende; deres Vilje er det Mulige, alt Andet det Umulige“. Det ærede Medlem har dermed fremsat en Spaadom — nu vil jeg ikke sige, at han hører til de Profeter, der ikke ere agtede i deres eget Fædreland — men jeg tror, at denne Slags Profetier i alt Fald ikke vil vinde ham større Ugtelse, og jeg antager ogsaa, at Profetiene selv ville komme til at staa til Skamme. Det har nu imidlertid ikke saa Meget at sige, hvad det ærede Medlem saaledes kom til at fremsætte; thi efter min Opfattelse hænger hans Betragtninger over den Slags Ting ikke altid saa nøie sammen; derimod har det, som vi fornyligt hørte af den ærede Minister for mig meget mere at betyde. Det var overordentligt interessant, og jeg for mit Vedkommende er den meget ærede Minister meget taknemmelig for hans saa tydelige og klare Svar. Han har ikke sagt det Samme, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds, han er ikke gaaet saa vidt, men han har kun sagt, at saalænge han var Kirkeminister, saalænge var det en Umulighed at faae det gennemført. Det forekommer mig imidlertid, at der i den Maade, hvorpaa den ærede Minister fremsatte det, ligger den samme — jeg vil ikke sige Ringegat, men den samme ringe Ugtelse for en Folkstemning, saaledes som denne har givet sig tilkjende ved sidste Valg. Den meget ærede Minister stiller Kirkekommissionen frem, i den 1ad Mænd, der havde Interesse for og Kjendskab til Sagen, det og det vilde Kirkekommissionen, derfor skulde man følge Kirkekommissionens Raad til samme Tid, som man tilside-stand paa kirkelige Sager end en almindelig Lægmand (Nee: Hør!), men det Omvendte kan ogsaa godt være Tilfældet, det tør jeg sige det ærede Medlem for Randers, som nu sagde: Hør! og naar det gjælder Spørgsmaal af den Natur, som her er Tale om, hvor det gjælder den enkelte Lægmands egen Saligheds Sag, der kan han ikke altid stole paa Biskoppernes Theorier. Det er imidlertid yderst interessant i Mæret 1873, 25 Aar efter at vor Frihed begyndte, — den begyndte jo i 1848 — at høre denne Udtalelse, at en Regjeringskommission, at nogle Beslutninger, der ere bragte i Stand af Medlemmer, der dertil ere udnævnte af Regjeringen, have større Betydning paa Lovgivningsværket end Folkets ved Valget udtalte Mening. Man siger, at vi have en fri Forfatning i Danmark, og man fortæller, at det er en af de frieste Forfatninger i Europa. Jeg turde maasse antage, at med den Slags Prin-